

- ΘΕΟΦΑΝΩ "Όχι έτσι, όχι έτσι. Πρέπει να ξέρεις.
- ΝΙΚΗΦ. "Άς είσαι συχωρεμένη είπα. Για δλα. Σου φτάνει αυτό, γυναίκα; Για δλα!
- ΘΕΟΦΑΝΩ Για τίποτα! Δεν έχω τίποτα να εξιλεώσω, Νικηφόρε.
- ΝΙΚΗΦ. Σὺ είπας.
- ΘΕΟΦΑΝΩ Ναί. Είμαι ματωμένη και άγνή, πλάσμα άδικα τυραγνισμένο. Σέρνω πάνω μου μιὰ καταδίκη που δὲ μου άρμόζει.
- ΝΙΚΗΦ. "Άμποτε να είναι έπως τὸ λές.
- ΘΕΟΦΑΝΩ "Όμως κοίτα: Ξέρω πὼς βασανίζεσαι κι' εσύ, λοιπὸν έρχομαι τώρα να σοῦ δώσω τὴ γαλήνη. "Ό,τι σοῦ είχα όμολογήσει τάχα πρὶν, στὸ γυναικίτη μου, είτανε ψέμμα.
- ΝΙΚΗΦ. Ψέμμα, Θεοφανώ.
- ΘΕΟΦΑΝΩ Ναί, ναί. "Ό Τσιμισκῆς δὲν άπλωσε ποτέ του χέρι πάνω μου. "Εγὼ δὲ χρειάστηκε να κρατήσω τὸ μεγαλειὸ τῆς βασιλείας. Μπορείς να γύρεις στὴν κλίνη σου ἡσυχος, κύριέ μου, άπόψε.
- ΝΙΚΗΦ. "Α. Λοιπὸν δλα ψέμμα, Θεοφανώ.
- ΘΕΟΦΑΝΩ Ψέμμα.
- ΝΙΚΗΦ. "Άς είσαι καλά που μου λές τὴν αλήθεια.
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Κοντά του, χαδιάρα) "Ω τί μακρυνή κι' άπόξενη που μου έρχεται ἡ φωνή σου! "Η φωνή που άγάπησα. που προσκύνησα, τότε που αντιλαλοῦσε πέρα ὡς πέρα κάτω από τὸν οὐράνιο θόλο σαν κεραυνός. Δὲ με πιστεύεις, Νικηφόρε. Τὸ βλέπω. Δίνεις άφεση στὸν άθῶο. Αυτό είναι άλαζονεία, κρίμα βαρὺ, συλλογίσου το.
- ΝΙΚΗΦ. (Βαρούθυμος) Μὴν ταράζεις άλλο τὴν ψυχὴ μου. "Εχω ανάγκη από τὴ γαλήνη της. Γιατί ἤρθες κοντά μου άπόψε;
- ΘΕΟΦΑΝΩ Για να σοῦ πῶ ὅτι έφταιξες. Πασχίζεις να βρεῖς ἡσυχία κλείνοντας τ' αὐτιά σου σ' ὄλες τίς φωνές. Μάταια! Μάταια! Ρίχνεις λάδι σὲ πέλαγο άναστατωμένο ὡς τὸ βυθό. Νικηφόρε, δὲ συλλογίστηκες ποτέ τὸ διπλανό σου. Μονάχα τὸν έαυτό σου συλλογίστηκες. Τὴν ψυχὴ σου, τὴ σωτηρία της. Τὸν έαυτό σου.
- ΝΙΚΗΦ. Φύγε!
- ΘΕΟΦΑΝΩ Νικηφόρε, σ' ὄνομα τῆς άγάπης που μᾶς έδωσε στὸν ἴδιο τροχὸ τῆς μοίρας σ' έξορκίζω. "Ακουσέ με.
- ΝΙΚΗΦ. Φύγε!
- ΘΕΟΦΑΝΩ Θά μετανιώσεις.
- ΝΙΚΗΦ. Φύγε!
- ΘΕΟΦΑΝΩ Τότε... καλά. Σὺ τὸ θέλησες. (Κινάει πρὸς τὰ δεξιὰ) "Εστειλες άπόψε να κάνουν έρευνα στὸ γυναικίτη. Γιατί δὲν άνοιξαν τὸ κουβοῦκλι μου;... Σωπαίνεις...—Νικηφόρε, για ὕστατη φορά σε ρωτῶ: Μὲ πιστεύεις ἢ δὲ με πιστεύεις;
- ΝΙΚΗΦ. Πιστεύω στὸ θέλημα τοῦ Κυρίου.
- ΘΕΟΦΑΝΩ Κ' είσαι βέβαιος πὼς τὸ ξέρεις μονάχα εσύ;
- ΝΙΚΗΦ. (Που τινάχτηκε ὀρθιος) Κολασμένη ψυχὴ! Σὲ στέλνει ὁ Σατανᾶς να με πειράξεις λοιπὸν κι' άπόψε; "Ακόμα κι' άπόψε; Κοίταξε έδῶ τούτη τὴ γραφή. Ξέρεις τί λέει: (Βγάζει μιὰ γραφή από τὸν κόρφο του.)
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Μὲ περιφρόνηση) Κάποια καινούργια συκοφαντία για μένα. Τὸ συνήθισα.
- ΝΙΚΗΦ. "Όχι. Είναι μήνυμα. Μήνυμα θανάτου, γυναίκα! "Εχω λάθει κι' άλλα, κι' κι' άλλα, ὀλάκερο τούτο τὸν τελευταίον καιρὸν έρχονται άπανωτά, ὀλοένα πληθαίνοντας, σαν πουλιὰ δαρμένα από θύελλα, να με βροῦνε. Σ' άρέσει ν' ακούσεις τί γράφει τούτο που έλαβα άπόψε, τὴν ὥρα τοῦ έσπερινοῦ; Να σοῦ τὸ πῶ, τὸ θυμάμαι άπόξω. «Μάθε, βασιλέα, γράφει, πὼς τὴ νύχτα τούτη σε περιμένει ὀλεθρος φοβερός. Για να ίδεις πὼς αυτό είναι αλήθεια, βάλε να ψάξουνε τὸ γυναικίτη. Θά βρεῖς εκεί - μέσα άντρες ὀπλισμένους που

- μέλλουνε νά σέ σφάξουν»... Τί λές γι' αὐτὸ ἐσύ ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Ἐπισημαίνοντας τὴν ταραχὴ της). Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶχες ἔρθει τ' ἀπόβραδο στὸ κουβούκλι μου. Ἦρθες κινημένος ἀπὸ τὴν ὑποψία.
- ΝΙΚΗΦ. Αὐτὸ ἔχεις νά πεῖς ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Ψυχρῶς). Λέω πὼς ἔπρεπε νά φάξεις τὸ γυναικίτη.
- ΝΙΚΗΦ. Ἄ, εἶναι ἡ γνώμη σου, Θεοφανώ !
- ΘΕΟΦΑΝΩ Εἶναι ἡ τελευταία προσβολὴ ποὺ σοῦ ἀπομένει νά κάνεις στὴν Αὐγούστα. Τὴν ἔχεις διώξει ἀπὸ κοντὰ σου, τὴν ἔχεις τριγυρίσει μὲ κατασκόπους, τὴν ἀπομάκρυνες ἀπὸ τὴν κλίνη σου, τὴν ἀφησες ἀνυπεράσπιστη σ' ὄλους τοὺς ἀνέμους, στὴ διαβολή, στὴ συκοφαντία, στὴν κατάρρα. Τί ἄλλο νά περιμένω ἀπὸ σένα παρὰ καὶ τούτην ἀκόμα τὴν ἔσχατη βρισιά ;
- ΝΙΚΗΦ. Ὁ κουροπαλάτης ἤθελε νά πατήσῃ τὸ κουβούκλι σου. Ἐγὼ δὲν τὸν ἀφησα νά τὸ κάνει.
- ΘΕΟΦΑΝΩ Γιατί ; Ἐπρεπε, ἔπρεπε νά τὸν ἀφήσεις, Νικηφόρε. Τί σ' ἐμπόδιζε τάχα ;
- ΝΙΚΗΦ. Εἶμαι ἄντρας, Θεοφανώ. Ἐζήσα σὰν ἄντρας. Κι' ἄμποτε νά πεθάνω σὰν ἄντρας... Τώρα, ἀφησέ με. Δὲν ἔχω τίποτ' ἄλλο νά σοῦ πῶ. (Γυρίζει πρὸς τ' ἀριστερὰ μὲ ἀργό, κουρασμένο βῆμα. Ἡ θύελλα, ἔξω, δυνάμωσε).
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Ἐνῶ φεύγει. Ξάφνου, στὴν πόρτα, στάθηκε. Μιὰ κραυγὴ της σπαραχτικῆς). Νικηφόρε ! (Ἐκεῖνος στρέφεται. Ἡ Θεοφανώ τρέχει κοντὰ του, τὸν ἀγκαλιάζει παράφορα). Νικηφόρε ! πάρε με γρήγορα στὰ χέρια σου τὰ δυνατά, καθὼς ἄλλοτε, σφίξε με, κάμε νά τρίξουν οἱ ἄρμοί μου, σύντριφέ με στὴν ἀγκαλιά σου. Τρέμω !.. ὦ, ἡ νύχτα τούτη εἶναι ἀφόρητη !
- ΝΙΚΗΦ. (Ἀπορημένος). Τί ἔχεις, γυναίκα ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ Νικηφόρε, μὴ μ' ἀφήνεις, ἔλεος !.. μὴ μ' ἀφήνεις σοῦ λέω ! Εἶμαι πλάσμα δυστυχισμένο, ἄθλιο, ἔρημο... ἄχ, πόσο ἔρημο... Ἐνα πλοῖο βουβδὸ σηκώνει τὴν ὥρα τούτη μαῦρα πανιά μέσα στὴ θύελλα καὶ μὲ καρτερεῖ, μοῦ γνέφει, θὰ μὲ πάρει. Ἄχ πὼς βουϊζει στ' αὐτιά μου ὁ μέγας ὠκεανός ! Νικηφόρε, κράτησέ με ἐσύ, ἐσύ ποὺ ἔχεις τὴ δύναμη, ποὺ μονάρχος μέσα στὸν κόσμον μπορεῖς. Τύλιξέ με σοῦ λέω, κρύψε με, φράξε μου τ' αὐτιά νά μὴν ἀκούω. Σκότωσέ με. Τὸ ριζικό μου μὲ κράζει.
- ΝΙΚΗΦ. (Ἀπορημένος). Θεοφανώ !.. εἶχες λοιπὸν μέσα σου τέτοιες φωνές, καὶ δὲν τίς γνώριζα ;.. ὦ Χριστέ !.. Μὰ πές μου τέλος ποιὰ εἶσαι σύ ; τί εἶσαι ; Ἄγγελος ἢ δαίμονας ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ Νικηφόρε, μὴν ἄργεις. Φεύγω, ὠϊμένα, φεύγω.
- ΝΙΚΗΦ. Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! Εἶμαι ἓνας ἄνθρωπος ἀδύναμος κι' ἐγώ. Τί μπορῶ νά κάμω...
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Κρεμάστηκε στὴν ἀγκαλιά του ἐξουθενωμένη. Ἡ φωνή της εἶναι τώρα βραχνή). Πάει... τετέλεσται... ἔκανε φτερά ἢ στιγμὴ... Ἄφησέ με τώρα...
- ΝΙΚΗΦ. Ποῦ θὰ πάς ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Ξεμακραίνοντας ἀπὸ κοντὰ του). Δὲν ξέρω... Κανείς ποτὲ δὲν ξέρει... Ζοῦμε στὸν κόσμον τοῦτο, λέω, μονάρχος ὁ καθένας, χωρισμένοι ἀπὸ ἀμέτρητη ἄβυσσος. Κοιταζόμαστε, μὰ δὲ μποροῦμε νά γνωριστοῦμε. Μοῦ ἀπλώνεις τὸ χέρι... δὲ φτάνω νά τ' ἀγγίξω. Σοῦ φωνάζω... δὲ νιώθεις τὴ γλῶσσα μου... Τὸ πλοῖο ξεκίνησε... Χαῖρε.
- ΝΙΚΗΦ. Στάσου !
- ΘΕΟΦΑΝΩ Εἶναι ἀργά. (Ἐχει φτάσει στὴν πόρτα).
- ΝΙΚΗΦ. (Μὲ φωνὴ θαμπή). Θεοφανώ, μὰ τὴν ψυχὴ μου, κάτι μοῦ λέει πὼς ἡ νύχτα τούτη δὲ θάχει ἀυγὴ. Μιὰ λέξη μόνο, τίποτ' ἄλλο... Πές μου : Θυμασαι τὴ μέρα κείνη, στὴν Καισάρεια ;.. Εἶχες ἀρχίσει κάτι νά μοῦ λές, κι' ἐγὼ σ' ἐμπόδισα. Εἶχα ἀνάγκη ἀπὸ τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς μου τότε. Καὶ τώρα τὴν ἔχω, μὰ τώρα ξέρω πὼς δὲ μπορῶ νά τὴν ἀποχτήσω ἂν πρῶτα δὲ μάθω.

- Λοιπόν πές μου : Τότε πού ἤμουν ἀκόμα στρατηγὸς μονάχα, κι' ἐσὺ Αὐγούστα... τότε... μήπως ἔπεσες γι' ἀγάπη μου σὲ κανένα κρῖμα ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Ἀποκαμωμένη). Τί ὠφελεῖ ;
- ΝΙΚΗΦ. Θέλω νὰ ξέρω ! Πρέπει νὰ ξέρω. Τὸ εἶπες λίγο-πρὶν μονάχη σου. Καὶ εἶχες δίκη. Ἔλα, σ' ἀκούω. Ἀπόσωσε κείνο πού εἶχες ἀρχίσει νὰ μοῦ λές τὴ μέρα κείνη στὴν Καισάρεια.
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Μακρυνή). Δὲ θυμᾶμαι πιά...
- ΝΙΚΗΦ. (Μὲ προσπάθεια μεγάλη). Νὰ σὲ βοηθήσω ἐγώ. Τώρα δὲ φοβᾶμαι πιά τίποτα... οὔτε τὰ λόγια. Πῶς πέθανε ὁ βασιλέας Κωνσταντῖνος πού εἶτανε πεθερός σου ;... Πῶς πέθανε ὁ πρῶτος σου ἄντρας ὁ βασιλέας Ρωμανός ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ Τί θέλεις νὰ ξέρεις ; Εἶμαι κιόλας μακρυνά.
- ΝΙΚΗΦ. Φώναξε, θὰ σ' ἀκούσω. Ἡ πές το σιγά, χαμηλόφωνα, ψιθυριστά. Πάλι θὰ σ' ἀκούσω. Τέτοιες φωνές, τὴν ξεπερνᾶνε τὴ θύελλα.
- ΘΕΟΦΑΝΩ Γύρε στὴν κλίνη σου ἤσυχος. Παίρνω μαζί μου ἔλα μου τὰ ἔργα.
- ΝΙΚΗΦ. (Μιά κραυγή). Θεοφανώ !.. Λοιπόν μ' ἀγάπησες ἀληθινά !
- ΘΕΟΦΑΝΩ Δὲν τὸ εἶχες μάθει, ξένε ;
- ΝΙΚΗΦ. Νὰ φιλήσω τὰ πόδια σου, Θεοφανώ !
- ΘΕΟΦΑΝΩ Πολύ ἀργά. Ἐχω πιά ξεκινήσει. (Φεύγει).
- ΝΙΚΗΦ. (Πέφτει στὰ γόνατα μὲ τὸ πρόσωπο στὰ χέρια). Σ' εὐχαριστῶ, Κύριε· σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ στύλωμα τοῦτο πού μοῦ ἔρχεται ἔτσι στὴ δύσκολη τὴν ὥρα. Συχώρεσέ με γιὰ τὴ χαρὰ πού δοκιμάζω. Ὅμως ἂν εἶναι τόσο γλυκειὰ ἢ Κόλαση, Χριστέ, τότε... τότε γιατί νὰ πλάσεις τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ λάσπη κι' ὄχι ἀπὸ γρανίτη ;
- (Ἡ πόρτα δεξιὰ ἀνοίγεται μὲ βιάση κι' ὁ Πρωτοσπαθάριος παρουσιάζεται κρατώντας στὸ χέρι του τὸ σπαθὶ γυμνὸ).
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Ἄς μὲ συμπαθήσει ἡ βασιλεία σου, ὅμως παράδοξα πράματα γίνονται ἀπόψε στὸ παλάτι.
- ΝΙΚΗΦ. Τί τρέχει, ἄρχοντα Πρωτοσπαθάριε ;
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Βρήκαμε στὸ περιβόλι ἕναν ἄντρα τῆς βίγλας μαχαιρωμένο.
- ΝΙΚΗΦ. Καὶ λοιπόν ;
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Τὸν εἶχανε τραβήξει κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται. Τὸ κέρκετο πού ἔφαξε τὸ παλάτι κατέβηκε ὕστερα στὸν κήπο, στὶς αὐλές, τὰ ἔφερε ἔλα γύρω, κοντὰ-κοντὰ. Ἔτσι εἶναι πού ἀνακαλύψαμε τὸ κουφάρι. Τὸ χιόνι τὸ εἶχε κιόλας μισοθαμμένο.
- ΝΙΚΗΦ. Περιμένω τὸ συμπέρασμα σου, Πρωτοσπαθάριε.
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν πῆγε ἀπὸ χέρι φίλου, Δέσποτα. Καυγᾶς δὲν εἶχε γίνει ἀνάμεσα στοὺς ἄντρες, οἱ βίγλες εἶναι ὅλες στὶς θέσεις τους, δὲν ἄκουσαν τίποτα. Κάποιος προδότης πρέπει νὰ ἔχει χωθεῖ στὸ Παλάτι ἀπόψε.
- ΝΙΚΗΦ. Ἐκάνατε ἔρευνα εἶπες.
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Ἐκάναμε, Δέσποτα.
- ΝΙΚΗΦ. Τότε τί γυρεύεις ἀπὸ μένα ;
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Ἡ βασιλεία σου... ἄς μὴν ὀργιστεῖ... ὅμως εἶναι χρέος μου νὰ τὸ πῶ : Πρέπει νὰ ψάξουμε καὶ τὸ γυναικίτη.
- ΝΙΚΗΦ. (Κοφιά). Ὁχι.
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Δέσποτα, γιὰ τὸ Θεό ! Ἡ ζωὴ σου τρέχει κίνδυνο, δὲν τὸ βλέπεις ; Κατάσκοποι ἤρθανε καὶ εἶπαν...
- ΝΙΚΗΦ. Καλὴ σου νύχτα, Πρωτοσπαθάριε.
- ΠΡΩΤΟΣΠ. Τουλάχιστον ἄς ἀφήσει ἡ βασιλεία σου νὰ βάλω βιγλάτορες ἔξω ἀπὸ τὸ κουβούκλι. Κι' ἐδῶ-μέσα κάποιος ν' ἀγρυπνάει ἐνῶ θὰ κοιμᾶσαι.
- ΝΙΚΗΦ. Κράξε μου τὸν καλόγερο ἐκεῖνο, τὸν Ἀθωνίτη. Αὐτὸ μόνο. Κ' οἱ βίγλες

σου είναι περιττές. (Ὁ Πρωτοσπαθάριος φεύγει. Ὁ βασιλέας πηγαίνει ἄργα πρὸς τὸ κρεβάτι του, συλλογισμένος. Σὲ λίγο μπαίνει ἀπὸ δεξιὰ ὁ καλόγερος. Στέκεται δειλὸς κοντὰ στὴν πόρτα. Ὁ Νικηφόρος, βυθισμένος στὶς σκέψεις του, δὲν τὸν εἶδε ἀμέσως. Ὑστερα :) "Α, ἦρθες ἀνθρώπε τοῦ Θεοῦ; Σὲ γύρεψα γιὰ νὰ σοῦ πῶ... (μὲ κάποιον κόπο) γιὰ νὰ σοῦ πῶ δυὸ λόγια. Αὐριο τὸ πρωτὶ θὰ φύγεις. Θὰ πᾶς ὁλόγια στ' Ἀγιονόρος, ὅ,τι κι' ἂν εἶναι νὰ γίνει ἐδῶ. Κατάλαβες; Ὁ,τι κι' ἂν γίνει, ἐσὺ θὰ φύγεις γιὰ τ' Ἀγιονόρος. Θὰ πᾶς σ' ἐκεῖνον ποῦ σ' ἔστειλε σὰν ἦρθες, καὶ θὰ τοῦ πεις...—εἶσαι ὅμως ἱκανὸς νὰ θυμηθεῖς ἀπ' ἔξω αὐτὰ ποῦ θ' ἀκούσεις τώρα; (Ὁ καλόγερος γνέφει καταφατικά). Θυμήσου τα, καλόγερε, θυμήσου τα γιὰτὶ ἡ ψυχὴ σου δὲ θὰ βρεῖ ἡσυχίαν στὸν αἰῶνα, ἂν τὰ ξεχάσεις. Καιρὸ δὲν ἔχω νὰ φτιάξω τώρα μιὰ γραφὴ, πρέπει νὰ μάθεις τὸ μήνυμά μου ἀπ' ἔξω. Θὰ σκύψεις λοιπὸν πρώτα-πρώτα καὶ θὰ τοῦ φιλήσεις τὰ δυὸ του χέρια. «Ἀγιώτατε πατέρα, θὰ τοῦ πεις, αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Νικηφόρου. Ἐφυγε δοξολογώντας τὸν Κύριον κι' εὐλογώντας τ' ὄνομά σου...» (Βαθὺς ἀνασασμός). Καὶ τώρα ἀκουσε τὸ τελευταῖο. Κάθησε πρώτα σ' ἐκεῖνο-κεῖ τὸ θρονί. Ἔτσι. Κι' ἐγὼ, νά, πέφτω γονατιστός. Μὴν τρομάζεις! Κάθησε. Αὐτὸ ποῦ θ' ἀκούσεις τώρα, εἶναι ἡ ἐξομολόγησή μου. Θὰ τὴν πᾶς σ' ἐκεῖνον λέξη τὴ λέξη, συλλαβὴ τὴ συλλαβὴ, — ὀρκίσου το στὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς σου. (Ὁ καλόγερος βγάζει ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα σταυρὸ καὶ τὸν ἀνασπάζεται). Καλά... μοῦ φτάνει αὐτό. Ἄκου λοιπόν: Παιδί σὰν ἡμῶν, ἐκεῖ-κάτω στὴ μακρυνὴ Καππαδοκίᾳ ποῦ εἶναι ἡ πατρίδα μου, μιὰ μέρα τοῦ Θεοῦ, ἔτσι ἀναπάντεχα, γνώρισα τὸ μῖσος. Εἶτανε σ' ἕνα βαθύσκοιωτο δάσος μέσα, εἶχα σκύψει σὲ πηγὴ νὰ πιῶ νερό, ἀποσταμένος. Ἐάφνου, σὰν ἀπὸ χέρι θεϊκό, ἡ ἀνάβρα τοῦ νεροῦ κόβεται, γαληνεύει μιὰ στιγμὴ ὁ τρεμουλιαστὸς καθρέφτης. Σκύβω, κοιτάζω, τί νὰ δῶ! Ἐκεῖ ἀντίκρυ μου, μιὰ θωριὰ τερατόμορφη, μαύρη, μαλλιαρὴ, ἀλλοίθωρη,—ἐγὼ ὁ ἴδιος!.. Ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα δὲ μοῦ εἶχε τύχει ν' ἀντικρύσω τὴν ὄψη μου, ἔλεγα πῶς μοιάζω στοὺς ἄλλους τοὺς ἀνθρώπους. Σκυμμένος πάνω στὴ στερεμένη τὴν πηγὴ, ἐκείνη τὴ μέρα ποῦ σοῦ λέω, κατάλαβα... Καὶ μίσησα, καλόγερε, τὸν ἑαυτὸ μου... (Παύση). Τώρα, πῶς τὸ μῖσος γιὰ τὸ ἄτομό μας μεταλλάζει σ' ἀγάπη γιὰ τὸν Κύριον, ἢ πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ σὲ κάνει ν' ἀποστρέφεται τὸν ἑαυτὸ σου, αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω. Ἄν εἶναι νὰ φύγω τώρα-δὰ ἀπὸ τὸν κόσμον, θὰ μοῦ ἀπομείνει στὰ χεῖλη τὸ καυτὸ τοῦτο ἐρώτημα. Μιὰ ζωὴ ὀλάκερη τὴν ψυχὴ μου τὴν ἔφαγε ἡ ἀγωνία ἂν ἄξια ἀγαπάω τὸ Θεὸ ἢ ἂν δὲν κάνω τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ ζητάω καταφυγὴ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου. Πῆς τοῦ ἁγίου ποῦ σ' ἔστειλε, καλόγερε, πῶς ὄχι, δὲ μπόρεσα ποτέ μου, ὅσο κι' ἂν πάλαιψα, ν' ἀπαρνηθῶ τελειωτικὰ τὴν ἡδονὴ τῆς σάρκας. Εἶχα πληρώσει ἀκριβὰ τὴν πεῖνα μου, ἐδέησε νὰ γίνω στρατηλάτης νικητῆς, τρόμος τῶν ἀπίστων, νὰ χουφτιάσω στὴ μιὰ μου χούφτα τὴ μισὴ Οἰκουμένη, νὰ τὴν τραντάξω συθέμελα, νὰ φορέσω τὴν κορῶνα στὸ κεφάλι μου καὶ τὰ πορφυρὰ καμπάγια στὰ πόδια μου, γιὰ ν' ἀξιωθῶ κείνο ποῦ ἄλλοι τὸ χαίρονται δικαιοματικά: Τὴ γυναίκεια ἀγάπη. Δὲ βαστοῦσα, ὄχι σοῦ λέω, νὰ φύγω ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτο πεινασμένος καὶ λειψός. Μέσα μου κάτι μεγάλο ρέκαζε, ἡ φωνὴ του θὰ μ' ἀκολουθοῦσε ἀσίγαστη πέρα ἀπὸ τὸν τάφο. (Σηκώνεται). Τώρα ἡ καρδιά μου ἔχει ἀλαφρώσει. Εἶμαι θριαμβευτῆς! Θὰ φύγω γιὰ τὸν ἄλλο κόσμον καθαλάρης, σέρνοντας ξοπίσω μου θρίαμβο βασιλικό, καθὼς τότε ποῦ γύριζα νικητῆς ἀπὸ τὶς ἐκστρατεῖες... Κάθησε αὐτοῦ, καλόγερε, καὶ πῆς μιὰ προσευχὴ γιὰ τὴν ψυχὴ μου. Ἐγὼ θὰ γύρω, τυλιγμένος στὸ ράσο, πάνω στὸ τομάρι ἐκεῖνο-κεῖ. Γίνομαι γέροντας, τὰ ματόφυλλά μου ἔχουν βαρύνει. Εἰρήνη σὲ σένα, ἀνθρώπε τοῦ Θεοῦ. (Πηγαίνει στὴν κώχη ἀριστερὰ, τὴ φωτισμένη ἀπὸ τὸ καντήλι,

καὶ χάνεται).

- ΚΑΛΟΓΕΡ. ("Ἐχει ἀπομείνει καθισμένος στὸ σκαμνί. Ρίχνει γύρω του ματιὰς τρομαγμένες, κρυφοκάνει τὸ σταυρὸ του. Ὑστερα ἀρχίζει νὰ προσεύχεται χαμηλόφωνα, τρεμουλιαστά. Ἡ φωνή του μπερδεύεται ὀλοένα μὲ τὸ μονακνητὸ τῆς θύελλας). Ὁ Θεός, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες· Κύριε, εἰς τὸ βοηθῆσαι μοι σπεῦσον. Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου. Ἀποστραφήτωσαν παραυτίκα αἰσχυνόμενοι οἱ λέγοντές μοι... (Βρόντος στὴν πόρτα. Σωπαίνει, ἀφουγκράζεται. Δεύτερος βρόντος. Σηκώνεται καὶ παγαίνει νὰ σιαθεῖ πίσω ἀπὸ τὸ ποριόφυλλο). Εὐλόγησον. Ποιὸς εἶν' αὐτοῦ ;
- Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΘΕΟΦΑΝΩΣ (Προσταχτική). Ἄνοιξε, ἄνθρωπε. Ἐδῶ εἶναι ἡ Αὐγούστα τῶν Ρωμαίων. (Ὁ καλόγερος, ζαρωμένος, ἀνοίγει τὸ ποριόφυλλο, τραβιέται στὸ πλάϊ καὶ σκύβει νὰ προσκυνήσει. Ἀπὸ τὴν πόρτα μπήκανε ὁ Τσιμισκῆς καὶ οἱ συνωμότες, ὅλοι τους μὲ τὰ σπαθιά γυμνά).
- ΒΟΥΡΤΣ. (Ἀκουμπώντας τὴν αἰχμὴ τοῦ σπαθιοῦ του στὸ στήθος τοῦ καλόγερου). Μιὰ λέξη ἂν πεῖς, εἶσαι χαμένος. (Τὸν στυλώνει στὸν τοῖχο).
- ΠΕΔΙΑΣ. Γρήγορα! ἐκεῖ εἶναι ἡ κλίνη.

(Ζυγώνουν ὅλοι τὸ κρεβάτι σὲ ἡμικύκλιο).

- ΒΟΥΡΤΣ. Ἐνας νὰ κρατήσῃ αὐτὸν-ἐδῶ. Θέλω νὰ ἔχω λεύτερα τὰ χέρια μου. (Ὁ Ἀτζυπηθεόδωρος ἀλλάζει θέση μὲ τὸ Βούρτση.) Ἐμπρός, προτοῦ ξυπνήσῃ τὸ παλάτι. (Σηκώνοντας τὸ σπαθί του) Πέθανε, τύρανε!
- ΒΑΛΑΝΤ. Σταθῆτε, δὲ βλέπετε ; Ἡ κλίνη εἶναι ἀδειανή!
- ΠΕΔΙΑΣ. Κατάρρα!
- ΒΟΥΡΤΣ. Μᾶς πρόδωσαν.
- ΙΣΑΑΚ Ἐχει φύγει.

(Παύση. Κοιτάζονται σαστισμένοι.)

- ΒΟΥΡΤΣ. Ὅλα χάθηκαν. Σατανᾶ! Κ' εἶταν ἡ στιγμή τόσο ὄριμη, τόσο ὄριμη...
- ΤΣΙΜΙΣΚ. Ἀγδίκιωτη θὰ μείνει ἡ Ἀντιόχεια, Βούρτση.
- ΒΟΥΡΤΣ. Ἄρχοντά μου, δὲν εἶναι ὦρα γιὰ χωρατά.
- ΠΕΔΙΑΣ. Πᾶμε, προτοῦ μᾶς νιώσουν. Οἱ Βάραγγοι ἀγρυπνοῦν.
- ΑΤΖΥΠΟΘ. Καὶ πῶς θὰ φύγουμε ; πῶς ; Μονάχα κολυμπώντας.
- ΠΕΔΙΑΣ. Τὸ νοῦ σου στὸν καλόγερο. Προτοῦ βγεῖς ἔξω, κάρφωσέ τον.
- ΒΟΥΡΤΣ. Ἐνας δρόμος ἀπομένει : Νὰ πηδῆξουμε ἀπὸ τὸν πύργο τοῦτο στὴ θάλασσα.
- ΚΑΛΟΓ. (Ποῦ ἔπεσε στὰ γόνατα) Ἐλεος!
- ΠΕΔΙΑΣ. (Στὸν Ἀτζυπηθεόδωρο) Δώστου λοιπὸν νὰ τελειώνουμε ἀπὸ θαῦτον!
- ΚΑΛΟΓ. Ἐκεῖ, ἐκεῖ...
- ΒΟΥΡΤΣ. Τί λέει ;
- ΠΕΔΙΑΣ. Ἐμπέρδευε!
- ΤΣΙΜΙΣΚ. Σταθῆτε, μὴ τὸν πειράζετε, Κάτι ἔχει νὰ πεῖ. (Τοὺς παραμερίζει.) Λέγε.
- ΚΑΛΟΓ. (Πέφτοντας μπροστὰ του στὰ τέσσαρα) Ἡμαρτον, ἡμαρτον, μεγάλη ἀφέντη.
- ΤΣΙΜΙΣΚ. (Τὸν σπρώχνει μὲ τὸ πόδι.) Σκουληκι! Τί ἀντάλλαγμα τάχα μπορεῖς νὰ δώσεις ἐσὺ γιὰ τὴ σερνάμενη ζωὴ σου ; Μίλησε : Ἐέρεις ποῦ εἶναι κεῖνος ποῦ ζητᾶμε ; Ποιὸς σ' ἔβαλε νὰ σταθεῖς ἐδῶ ;
- ΚΑΛΟΓ. (Δείχνοντας στὴν κώχη) Ἐκεῖ... ἐκεῖ...
- ΠΕΔΙΑΣ. Τί λέει ;
- ΒΑΛΑΝΤ. (Ποῦ πῆγε κατὰ κεῖ ποῦ ἔδειξε ὁ καλόγερος) Ἐ, φίλοι! Γιὰ κοιτάτε.

(Στρέφονται ὅλοι πρὸς τὸ Βαλάντη. Ὁ καλόγερος τρυπώνει στὴν πόρτα καὶ φεύγει.)

- ΤΣΙΜΙΣΚ. (Κοιτάζοντας χαμηλὰ, ἐκεῖ ποῦ δείχνει ὁ Βαλάντης) Ἄ, ἐδῶ κείτεσαι, Νικη-

- φόρε. Πάνω σέ δωρά τίγρισσας, τυλιγμένος στο τρίχινό σου ράσο. "Όλα τὰ μέτρα τὰ πῆρες γιά ν' ανέβεις στον Παράδεισο.
- ΒΟΥΡΤΣ. (Σηκώνοντας τὸ σπαθί του). Ἀμήν.
 ΤΣΙΜΙΣΚ. (Τὸν σταματάει). Στάσου. "Όχι κοιμισμένον. Ξυπνήστε τον πρώτα.
 ΒΟΥΡΤΣ. Τί λές! Θ' ἀναστατώσει τὸ παλάτι.
 ΤΣΙΜΙΣΚ. Ξυπνήστε τον, εἶπα. Ὁ Τσιμισκῆς δὲ χτύπησε ποτέ του ἀνθρώπο ἀνυπεράσπιστο.
- ΒΑΛΑΝΤ. (Σκουντώντας τὸ Νικηφόρο). Ἔ, βασιλέα, ξύπνα.
 ΠΕΛΙΑΣ. Μὰ τὴν ψυχὴ μου, μόλις κάνει νὰ ξεφωνήσει, τὸν καρφώνω.
 ΤΣΙΜΙΣΚ. Δὲ θὰ ξεφωνήσει, ἐγὼ στὸ λέω.
 ΝΙΚΗΦ. (Βάρυπνος). Θεοτόκε, βοήθει.
 ΒΟΥΡΤΣ. (Σηκώνοντας τὸ σπαθί του). Εἶπα, ἀμήν.
 ΒΑΛΑΝΤ. (Ποῦ πρόλαβε καὶ χτύπησε πρώτος). Τὸ αἷμα του, ἀπάνω μου.
 ΤΣΙΜΙΣΚ. (Τὸν ἄσπαξε ἀπὸ τὸ χέρι.) Γιατί βιάστηκες, Βαλάντη;
 ΝΙΚΗΦ. Θεοτόκε, βοήθει... (Ἡ φωνὴ του εἶναι ραγισμένη. Παρουσιάζεται σιτὴ σκη-
 νῆ τρεκλίζοντας, κάνει νὰ γονατίσει, μὰ ξάφνου, μ' ἄγριο μουγγρητό, τινά-
 ζεται πάνω.) Τσιμισκῆ! Σέ βλέπω! Ἦρθες, ἦρθες λοιπόν! Πίσω ἐσεῖς οἱ
 ἄλλοι. Μὴ τὸν κρύβετε ἀπὸ τὰ μάτια μου. Θέλω νὰ πάρω μαζί μου τὴν εἰ-
 κόνα του, νὰ τὴν πάω ὀλόφρεσκη στὰ χέρια τοῦ Πλάστη.
- ΒΟΥΡΤΣ. (Τὸν χτυπάει). Πέσε, τύραννε.
 ΤΣΙΜΙΣΚ. (Παραμερίζοντας βίαια τὸν Βούρτη). Στάσου λοιπόν ἀπὸ κεῖ! Ἀφησέ τον νὰ
 μ' ἀντικρύσει. Μὴ θαρεῖ πὼς φοβάμαι... Νικηφόρε! κοίτα ὅσο μπορείς νὰ
 βλέπεις ἀκόμα. Κοίτα! Εἶμαι ἐγὼ, ὁ Ἰωάννης Τσιμισκῆς, ὁ φίλος σου, ὁ
 συμπολεμιστής, ἐγὼ ποῦ σ' ἀνέβασα πάνω στὸ σκουτάρι, θυμᾶσαι; καὶ σ' ἔ-
 δειξα στὸ φουσατο, κι' ἐκραξα πρώτος: «Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέα!». Τὸ
 θυμᾶσαι τὸ στρατόπεδο στὴ Ἰζαμανδό;
- ΝΙΚΗΦ. (Παλεύοντας νὰ κρατηθεῖ ὄρθιος). Προδότη!
 ΤΣΙΜΙΣΚ. Ἀχάριστε!..
 ΠΕΛΙΑΣ. (Ἀλαφιασμένος). Νὰ τελειώνουμε. Ξύπνησε τὸ Παλάτι...
 ΝΙΚΗΦ. (Στὸν Τσιμισκῆ). Ἦρθες... ἀργά... Τώρα πέφτω, ναί, καὶ εἶμαι γέροντας...
 Ὅμως τὰ σπλάχνα της τ' ἀνήμερα, ἐγὼ, τὰ ὀργωσα, Τσιμισκῆ, πρὶν ἀπὸ
 σένα! (Πέφτει στὰ γόνατα. Θόρουβος ἀπὸ δεξιὰ, μέσα, ποῦ ὅλο καὶ δυνα-
 μώνει).
- ΤΣΙΜΙΣΚ. Στὴ θύρα, Βαλάντη!
 ΑΤΖΥΠΟΘ. Κόλαση κι' ἀστροπελέκι! Θὰ μᾶς κλείσουν ἐδῶ - μέσα καθὼς σὲ φάκα.
- (Ὁ Βαλάντης βγῆκε ἀπὸ δεξιὰ).
- ΝΙΚΗΦ. (Πεσμένος χάμου). Τσιμισκῆ... σὲ βλέπω μέσα σὲ κόκκινη καταχνιά... Ἀπὸ
 κακὸ θάνατο θὰ πᾶς, στὸ λέω...
 ΤΣΙΜΙΣΚ. (Τὸν χτυπάει μὲ τὸ σπαθί του). Νά, γιὰ νὰ μὴν πεῖς ἐκεῖ ποῦ πᾶς πὼς ἐνι-
 φα τὰ χέρια μου σὰν τὸν Πλάτο.
- (Ὁ Νικηφόρος, μ' ἓνα στεναγμό, πέθανε).
- ΠΕΛΙΑΣ. (Σκύβοντας πάνω του). Τὸ ἔργο μας τέλειωσε.
 ΤΣΙΜΙΣΚ. Ἦ τὴν ἀρχίζει.
 ΒΟΥΡΤΣ. Θὰ χρειαστεῖ νὰ χτυπηθοῦμε γιὰ τὴ ζωὴ μας. Φράξετε τὴ θύρα.
 ΒΑΛΑΝΤ. (Μπαίνει χτυπημένος, τρεκλίζοντας. Στὸν Τσιμισκῆ). Ἀρχοντά μου... ἐξι-
 λέωσα.
 ΤΣΙΜΙΣΚ. (Τρέχει καὶ τὸν παίρνει στὴν ἀγκαλιά του). Βαλάντη!.. ποιὸς σὲ χτύπησε;
 ΒΑΛΑΝΤ. Οἱ Βάραγγοι... ἔρχονται. Τρέξε στὸ Χρυσοτρίκλινο... στέψου βασιλέας...
 ὅσο μένει καιρὸς... Χαῖρε. (Ξεψύχησε σιὰ χέρια τοῦ Τσιμισκῆ).

- ΤΣΙΜΙΣΚ. Οὐρανέ!.. ὁ καλλίτερός μας!..
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Μπήκε ἀπὸ δεξιά). Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέα Ἰωάννη! ("Ἐχει σταθεῖ μπροστὰ στὴν πόρτα). Πάρτε ἀπὸ τὴ θέα μου αὐτὰ τὰ λείψανα. ("Ὁ Ἀτζυποθεόδωρος κι' ὁ Ἰσαὰκ μεταφέρουν τὸ Νικηφόρο πίσω ἀπὸ τὴν κώχη). Κι' αὐτὸν - ἐκεῖ τὸ νεκρό, τί τὸν κρατᾶς ἀκόμα στὴν ἀγκαλιά σου, κύριέ μου;
- ΤΣΙΜΙΣΚ. Εἶτανε φίλος μου, Αὐγούστα.
- ΘΕΟΦΑΝΩ Τώρα πιά δὲν ἔχεις φίλους, ἔχεις ὑπηκόους. Μάθε νὰ εἶσαι βασιλέας.
- ΤΣΙΜΙΣΚ. (Ποὺ τὴν κοιτάζει παράξεια). Ναί, θαρῶ πὼς κιόλας τὸ μαθαίνω... (Στρέφοντας ξαφνικὰ στοὺς ἄλλους). Πάρτε τον καὶ πᾶμε.
- (Χυμοῦν ὄλοι, σηκώνουνε στὰ χέρια τὸν Βαλάντη καὶ φεύγουν).
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Στὸν Τσιμισκῆ). Θὰ καρτερῶ στὸ κουβούκλι μου ὡς που τὸ Παλάτι νὰ ἴσυχάσει.
- ΤΣΙΜΙΣΚ. (Ποὺ ἔμεινε τελευταῖος μπροστὰ στὴν πόρτα). "Ὁχι! Ἐδῶ θὰ καρτερεῖς.
- ΘΕΟΦΑΝΩ ("Ἀπορημένη). Ἐδῶ;
- ΤΣΙΜΙΣΚ. Ναί! Γιατί τάχα; Μήπως σὲ τρομάζει ἐκεῖνος ἐκεῖ; (Δείχνει κατὰ τὴν κώχη). Δὲν εἶσαι πιά ἡ Θεοφανώ;
- ΘΕΟΦΑΝΩ Ἡ θέση μου εἶναι στὸ Χρυσοτρίκλινο, δίπλα σου, Ἰωάννη.
- ΛΤΖΥΗΘΘ. ("Ἀπ' ἔξω). Γρήγορα!.. φτάνουνε!
- ΤΣΙΜΙΣΚ. (Στὴ Θεοφανώ). Βλέπεις; Πρέπει νὰ ξεκαθαρίσουμε πρῶτα τὸ δρόμο, γιὰ νὰ περάσει ἡ Αὐγούστα.
- ΘΕΟΦΑΝΩ (Βάζοντα: τὰ δυὸ της χέρια πάνω στοὺς ὤμους του). Ψίλησέ με.
- ΤΣΙΜΙΣΚ. "Ὁχι τώρα. Βιάζομαι. (Τραβιέται ἀπότομα καὶ φεύγει γοργά, κλείνοντας πίσω του τὴν πόρτα).
- ΘΕΟΦΑΝΩ ("Ἐμεινε ἀσάλευτη, σὰν παραζαλισμένη." Ἐξω, ἀκούγεται ὁ θόρυβος τῆς συμπλοκῆς, κλαγγές ὄπλων, χτυπήματα σπαθιῶν. Μὲ τὰ χέρια της ἀπλωμένα ἡ βασίλισσα πασπατεύει τὸ πορτόφυλλο.) Χτυπιόνται... ("Ἀφουγκράζεται). "Ὁχι, δὲ νιώθω καμμιάν ἀνησυχία... Θὰ ἐπικρατήσῃ αὐτός, εἶμαι βέβαιη... Τ' ἀστέρια τὸ θέλουν. Ἦδ' ἔχουνε πεῖ ξεκάθαρα, μὲ τὴ γλῶσσα τῆς φωτιᾶς. Βρίσκεται στὸν ἀνήφορό του... Πρέπει νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνη. (Κάνει ἓνα βῆμα ἔμπρὸς καὶ δοκιμάζει τὴν πόρτα). Κλειδωμένη!.. Γιατί!.. (Παύση)." Ἀ, γι' ἀσφάλεια βέβαια, ἀσφάλεια δική μου... Εἶναι προνοητικός... "Ἄς περιμένω. (Γ' υρῖζει κατὰ τὸ δωμάτιο, κάνει μερικὰ βήματα, στέκεται μὲ ἀμηχανία). Τί ἔρημο ὡστόσο αὐτὸ τὸ δῶμα! Λίγο πρὶν ἀκόμα τὸ ψύχωναν τόσοι ἄντρες, τόσες ζεστὲς ἀνάσες... Τώρα... ("Ἀφουγκράζεται). Χτυπιόνται ἀκόμα, ὅμως μακρύτερα. Οἱ Βάραγγοι θὰ λυγίσουνε μόλις μάθουνε πὼς τὸ ἔργο συντελέστηκε... Ναί, ναί, πρέπει νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνη... ("Ἄνεμος ἀπ' ἔξω.) Ἀνήσυχη νύχτα, καὶ κρυερή... Μὰ τί κάνουνε λοιπόν; δὲν τέλειωσαν ἀκόμα; (Πηγαίνει στὴν πόρτα. Κάνει νὰ τὴν ἀνοίξει. Τίποτα.) "Ἐ, σεῖς; ἄρχοντες Ρωμαῖοι, ἀνοίξτε λοιπόν!.. (Βάζει τ' αὐτὴ της στὸ πορτόφυλλο). Κανένας... ψυχὴ δὲν ἀκούγεται. Τί ἔγινε ὄλος αὐτὸς ὁ πάταγος, τὰ χτυπήματα, ἡ κλαγγή! Θάλεγε κανεὶς πὼς ἐρημώθηκε πέρα ὡς πέρα τὸ Παλάτι... (Χτυπάει μὲ τὴ γροθιά τὸ πορτόφυλλο). Ἀνοίξτε!.. "Ἐ, δὲν ἀκοῦτε; (Γ' υρῖζει πρὸς τὰ μέσα νευρική.) Καὶ πὼς κρυώνω... Παράδοξο! Πρὶν δὲν ἐκρῶνα... Κάτι νὰ εἶχα τοῦλάχιστον νὰ ρίξω στοὺς παγωμένους μου τοὺς ὤμους... (Πηγαίνει στὸ πορτόφυλλο, χτυπάει δυνατότερα.) Ἐδῶ!.. ἐδῶ! ἡ Αὐγούστα κράζει... Ντροπὴ σας ἄντρες Ρωμαῖοι! ("Ἀλλάζοντας τόνο). Μὰ τί; Γιὰ ποῖό λόγο φωνάζω ἔτσι; Τί θὰ ποῦνε ἂν μ' ἀκούσουν; "Ἄς καθήσω νὰ περιμένω καλλίτερα. Μοῦ εἶπε πὼς θάρθει σὲ λίγο. Πρέπει νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνη... Ἐμπρός, ἔμπρός, Θεοφανώ... Μὰ τὴν πίστη μου, δὲ σ' ἀναγνωρίζω!.. (Πηγαίνει πρὸς τὸ βᾶθος, στὸ κρεβάτι.) Ἐδῶ ἄς καθήσω... (Τινάζεται.)

"Όχι !... (΄Απορημένη). Ποιος φώναξε έτσι ; Είταν ή φωνή μου και δέν είταν ή φωνή μου... Άλλόκοτη νύχτα και τούτη. (Κάνει νά καθίσει, μά πάλι στέκεται.) Όχι, δέ θέλω έδω. Τό κρεβάτι αυτό, είναι τό δικό του... Τό κρεβάτι τίγος ; Πές τ' όνομα, πές το ! πρόφερε το, τί διστάζεις ! Μά τήν ψυχή μου, θάλεγα πώς φοβάσαι, Θεοφανώ. Ντροπή !.. Ψηλά τό κεφάλι σου, ψηλά ! Τί; Ξεχνάς πώς είσαι ή άδικημένη ;.. (Τραβάει άργά προς τό θρονί και κάθεται. Παύση.) ΄Ησυχία ! Κούφιος κι' άτέλειωτος πού είναι ό χρόνος !.. ΄Ηθελα νά τόν σταματήσω... Τόν σταμάτησα. Νά, δέν περνάει πιά... πώς κρυώνω... Μήπως ή κόλαση είναι μιá άτέλειωτη, στους αιώνες άπαντοχή ;.. Μήπως είμαι νεκρή και δέν τό ξέρω ; (Πασπατεύεται). Τσιμπιέμαι και πονάω, στ' αυτιά μου σφύζει τό αίμα άνυπόμονο, βουερά. (Τινάζεται όρθή). Είμαι ζωντανή ! Άνοιχτε μου !.. (Ρίχνεται πάνω στό ποριόφυλλο και τό χτυπάει παλαβά με τίς γροθιές της). Είμαι ζωντανή, σάς λέω !.. Άνοιχτε !.. (΄Αποκαμωμένη). Δυστυχία !.. τί σιωπή είν' αυτή ;.. κάτι κακό μου προμηνάει... (Γυρίζει προς τό δωμάτιο με βήμα τσακισμένο, μάτι θολό). Ποιος μου τόκανε αυτό ; Ποιος ; "Ω τί άσχημο παιχνίδι... Θά τόν καταραστώ, όποιος και νάναι, φίλος ή έχθρός, ζωντανός ή... (Άγρια κραυγή). Σώπα !.. "Όχι αυτό ! όχι αυτό... (Χτυπώντας τά στήθη της). Είμαι ή άδικημένη !.. Είμαι ή άδικημένη !.. (Στάθηκε, άφουγκράζεται). Ποιος μίλησε ;.. Άκουσα μιá συλλαβή... ναι, ναι, μιá συλλαβή... Πώς ;.. (Κλονίζεται). "Α, τά γόνατά μου λυγίζουν, άπόστασα, είναι φυσικό. (Κυλάει χάμου, καθιστή στό πάτωμα. Παύση. "Ο άνεμος βουίζει. Άλλος τόνος τώρα, χαιηλόφωνος). Είν' εκεί πίσω άπό τήν κώχη... Σάν τί μοιάζει ;.. Ένα άντρείκελο άπό κερί, μεγάλο, άφύσικο, στρεβλό... "Όταν ή ζωή φύγει άπό ένα κορμί, τί άπομένει ; Σά νά μήν υπήρξε ποτέ πές, ...ω ναι, αυτό, αυτό είναι τό καλλίτερο... δέν υπήρξε... ΄Ιδε ό άνθρωπος !.. Μήπως είναι τέτοιο τό δίδαγμα του θανάτου ;.. Καλά είν' έδω, ως ήσυχάσω... (Άρχίζει νά τραγουδάει άργά, αφαιρεμένα) :

Με δάκρυα τογε ντύσανε
του βάλαν στό κλινάρι
μικρό πικρό κλωνάρι
τό δεντρολίβανο...

Δέν πάει έτσι τ' άλλο είτανε τό καλλίτερο. (Σήμαντρο άπό μέσα. Σωπαίνει κι' άφουγκράζεται. Δεύτερος ήχος). Ποιος είν' αυτός ό όρθρος πού δέν έχει φως ; (Σηκώνεται άργά). Μας κλείσανε σε μιá σπηλιά, βαθειά, βαθειά σπηλιά, άφέντη μου, και τώρα πιά δέν έχει δρόμο για έξω. (Τά σήμαντρα πληθαίνουν. Τινάζει τό κεφάλι της, περνάει γοργά τίς παλάμες της στό πρόσωπό της). "Ε !.. στεριώσου... Κοιμήθηκες... Σημαίνουν. (Πηγαίνει στην πόρτα, δοκιμάζει ν' άνοίξει). Προδότη, Τσιμισκή ! Μ' άφάνισες. (Κάνει νά γυρίσει κατά μέσα, όταν, ξάφνου, στέκεται, τεντώνει τ' αυτί, τά μάτια. Μιá φοβερή κραυγή). Σκοτώστε τον ! Σκοτώστε τον ! Στέφεται βασιλέας !.. (Πέφτει όλόκορμη πάνω στην πόρτα τή χτυπάει, τή γδέρνει με τά νύχια της). Με πρόδωσε ! Άνοιχτε μου ! Μή τόν άκούτε ! Εγώ, εγώ είμαι ή βασίλισσα... Δέν έχει τό δικαίωμα νά με παραγκωνίσει... Δέ θέλω... (Πέφτει στα γόνατα, τραβάει τά μαλλιά της. "Υστερα, ένω τινάζεται όρθια, με τά χέρια ψηλά). "Α, Θεέ ! λοιπόν υπάρχεις ;.. Με γέλασες ! με γέλασες !.. Γιατί δέ μου έγνεψες ποτέ ; Γιατί νά μη μου κάνεις ένα σημάδι πώς υπάρχεις ;.. Τώρα, νά, με κεραύνωσες... Τελειώνω έτσι, σά δέντρο έρημικό μέσα στη θύελλα, πού τό πυρπόλησε ή τρομερή σου

ή φλόγα... (Σωριάζεται χάμον. Ἐπὶ τὰ πλευρὰ τοῦ προσκήγιου μπαίρου
οἱ κόρες τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Ζ', δνὸ ἀπὸ τῆ μιὰ μεριά καὶ τρεῖς ἀπὸ
τὴν ἄλλη. Ἔχουν ἀναμμένες στὰ χέρια τους τὶς ἐξιλαστήριες λαμπάδες.
Ἀπλώνονται σ' ἀραιή τάξη πάνω στὸ προσκήγιο, μὲ τὴ ράχη πρὸς τὸ κοινὸ.
Ἦστερα, ἐνῶ τὰ σήμαντρα σημαίνουνε πάντα, ἐκεῖνες προχωροῦνε σιτὴ σκη-
νή, περικυκλώνουν τὴ Θεοφανώ, σκύβουνε, τὴ σηκώνουν ἀπὸ τὶς μασχάλες.
Ἡ πόρτα δεξιὰ ἀνοίγεται ἰάωρα, γιὰ νὰ περάσει ἀπὸ κεῖ ἡ τελευταία πομπή
τῆς Θεοφανῶς, ἄλλοτε ποτὲ βασίλισσας τῶν Ρωμαίων).

ΤΕΛΟΣ

ΚΑΘΑΡΙΣΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ "ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ,,

(Μονὴ τῆς Χώρας- Κωνσταντινούπολη—Καχριε Τζαμί.)

Φωτογραφικὸ ἀρχεῖο Ἄγγ. Προκοπίου.